

Kostprijsindicatie biologische varkensbedrijven 2005

Robert Hoste, LEI
25 juli 2006

1. Inleiding

Deze kostprijsberekening voor biologische varkens en biggen is een update van eerdere berekeningen. Door gebrek aan gegevens vanuit de praktijk is besloten om voor de kostprijs 2005 een andere werkwijze te hanteren om tot een kostprijsindicatie te komen. Er is dus sprake van een kostprijsindicatie en niet een berekende kostprijs. De kostprijs biologische varkens is (grotendeels) gebaseerd op de kosten in 2004.

2. Vorige kostprijs (2004)

De kostprijsberekening van 2004 had de volgende kenmerken:

- Gebaseerd op kosteninformatie van 2003
- Voor voerprijzen is gewerkt met gemiddelde voerprijzen over de periode juli 2003 tot en met juni 2004
- Gesloten varkensbedrijf
- Kostprijs per big en per kg slachtgewicht
- Weging naar bedrijfsomvang (biggen per bedrijf of kg slachtgewicht per bedrijf)
- Grondloos (aankoop ruwvoerders en stro en afzet van mest)
- Normatieve kosten voor huisvesting en arbeid
- Kosten inclusief BTW

De kostprijs 2004 kwam uit op € 96 per big van 25 kg en € 2,50 per kg slachtgewicht. In deze berekening is echter abusievelijk de uitval in de mesterij niet correct ingerekend, zodat de juiste kostprijs van de slachtvarkens € 2,56 per kg slachtgewicht bedraagt. Deze fout is in de nieuwe berekening gecorrigeerd.

3. Werkwijze kostprijsindicatie 2005

De kostprijsindicatie 2005 borduurt voort op de kostprijsberekening van 2004. Per kostenpost en kengetal is beredeneerd of deze (duidelijk) afwijken van de getallen in de kostprijsberekening 2004.

Productiviteit

De stijging in biggenproductie in de afgelopen jaren is doorgetrokken, zodat de gemiddelde productie nu 20,1 grootgebrachte big per zeug per jaar bedraagt, tegen 20,0 in de vorige kostprijsberekening. In de mesterij is rekening gehouden met een iets hoger slachtgewicht (+ 0,5 kg). Door problemen in het jaar 2004 in de mesterij zijn groei en voerconversie achtergebleven. Dit is ondervangen door een

gelijke voerconversie, maar verlaagde groei (van 747 naar 725 gram per dag) te veronderstellen. De stijgende trend in uitval in de mesterij is niet verder doorgetrokken, maar gelijk gehouden op 4,4%.

Voer

Voor de voerprijzen is uitgegaan van de gehanteerde voerprijzen in de kostprijs van 2004, waarop vervolgens prijscorrecties zijn toegepast. Van vier leveranciers van biologische varkensvoerders (For Farmers, Fakkert, Van Gorp en Reudink) zijn voerprijzen over de periodes 'juli 2003 – juni 2004' en 'juli 2004 – juni 2005' opgevraagd en is de voerprijsontwikkeling per voersoort gemiddeld (zonder weging naar fabrikant).

Tabel 1 Voerprijsverandering gedurende de periodes juli2003-juni2004 tot juli2004-juni2005 (€/100 kg)

Voersoort	Prijsverandering
Biggenvoer	-1,25
Zeugenvoer lacto	-1,21
Zeugenvoer dracht	-0,94
Startkorrel	-1,58
Afmestkorrel	-1,45

Vervolgens is een samengesteld prijseffect berekend van de zeugenvoeders, op basis van 30% lacto en 70% drachtvoer, resulterend in een prijsdaling van € 1,02 per 100 kg zeugenvoer. Idem bij vleesvarkensvoer op basis van 20% startvoer en 80% afmestvoer, resulterend in een daling van € 1,48 per 100 kg vleesvarkensvoer.

Loonkosten

Er wordt gewerkt met normatieve arbeidsinzet (jaarlijks 23 uur per zeug en 1,7 uur per gemiddeld aanwezig vleesvarken). De loonkosten zijn aangepast conform CAO, van € 19,54 naar € 19,71 per uur voor een ondernemer en van € 15,80 naar € 16,20 per uur voor een medewerker.

Diverse posten

Het rentetarief voor hypothecaire leningen is gestegen van 4,1% naar 4,2% (Bron: KWIN). De kortlopende rente is eveneens gestegen met 0,1%. De waarde van de dieren en van kasgeld en voorraad zijn aangepast op basis van de laatste KWIN-cijfers.

Afleveringskosten (inhoudingen slachterij) zijn gelijk gehouden op € 2,27 per afgeleverd slachtvarken. Mestkosten zijn wel aangepast aan de werkelijkheid. Die stonden nu op € 7 per zeug en ruim € 1 per gemiddeld aanwezig vleesvarken. Deze bedragen zijn opgehoogd naar een bedrag van € 3 per ton, waarbij wordt uitgegaan van 6 ton per zeug en 1,3 ton mest per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar.

4. Resultaten berekening kostprijsindicatie 2005

In tabel 2 is een overzicht gegeven van de productiekosten in de vermeerdering. Tabel 3 geeft de kostprijsberekening voor de vleesvarkens en de kostprijs per kg geslacht gewicht.

Tabel 2 Productiekosten van biologische biggen (€ per zeug per jaar), biggenproductie (biggen per zeug per jaar) en de kostprijs per geproduceerde big (€/big)

Kosten vermeerdering	
Huisvesting	509
Arbeid	423
Weidegang	24
Rente dieren, voer, kasgeld	20
Nevenomzet	-13
Voerkosten	659
Energie en water	54
Gezondheidszorg	51
KI/Fokkerij	24
Stro	40
Mestkosten	18
Algemene kosten	87
Totaal	1896
Biggenproductie	20,1
Kostprijs per big (gem. 24,7 kg)	94
Kostprijs per big van 25 kg	95

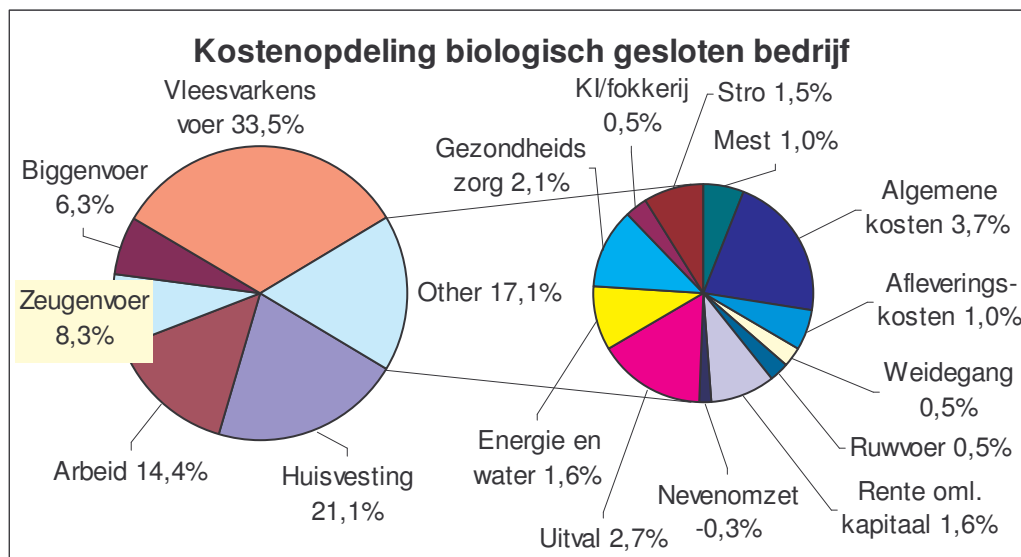
Uit tabel 2 blijkt dat de kostprijs per big € 94 bedraagt, bij een (gelijk verondersteld) biggengewicht van 24,7 kg. Dit is gecorrigeerd naar een gewicht van 25 kg, waarbij de kostprijs per big van 25 kg, eveneens afgerond, uitkomt op € 95 per big.

Tabel 3 Productiekosten van biologische vleesvarkens (€ per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar), geslacht gewicht (kg per gemiddeld aanwezig vleesvarken) en de kostprijs (€ per kg geslacht gewicht)

Kosten vleesvarkens	
Huisvesting	62
Arbeid	31
Rente dieren, voer en kasgeld	7
Aankoopkosten big	276
Uitval	17
Voerkosten	218
Energie en water	2
Gezondheidszorg	6
Stro	4
Mestkosten	4
Algemene kosten	11
Inhoudingen slachterij (afleveringskosten)	7
Totaal	647
Geslacht gewicht	257
Kostprijs per kg geslacht gewicht	2,52

Uit tabel 3.2 blijkt dat de kostprijs € 2,52 per kg geslacht gewicht bedraagt. In de mestering bedragen de voerkosten € 0,82 per kg groei.

De opbouw van de kostprijs is weergegeven in figuur 1. Hierbij zijn de kosten van vermeerdering opgenomen in de kostprijs, dus niet in de vorm van de biggenkosten, maar alsof er sprake is van één fase.



Figuur 1 Opbouw van de kostprijs van varkensvleesproductie, waarbij vermeerdering en mesterij als één geheel zijn weergegeven

Figuur 1 laat zien dat vleesvarkensvoer de belangrijkste kostenpost is, en dat voer (inclusief ruwvoer) in totaal circa 49% van de kosten beslaat.

5. Biggenprijs

De kostprijs is voor biggen en vlees afzonderlijk berekend, om zodoende ook een biggenprijs vast te kunnen stellen voor bedrijven die niet gesloten zijn. De biggenprijs van € 95 geldt voor een big van 25,0 kg. Per kg hoger of lager gewicht wijkt de kostprijs af met € 2,00, voor biggen tussen 22 en 29 kg. In het geval de uitbetalingsprijs niet gelijk is aan de kostprijs, zal dit ook doorwerken in de biggenprijs. Uitgangspunt hierbij is dat winst of verlies per afgeleverd dier (big of vleesvarken) fifty-fifty verdeeld wordt. Per € 0,05 verschil in vleesprijs verandert de bijbehorende biggenprijs met € 2,24. Dus als de varkensprijs niet op € 2,52, maar op bijvoorbeeld € 2,62 per kg ligt, bedraagt de bijbehorende biggenprijs € 99 per big van 25 kg.

Ook de gewichtscorrectie op de biggenprijs ligt anders, als de uitbetaalprijs op geslacht gewicht netto hoger of lager ligt dan de kostprijs. Als de netto prijs van vleesvarkens op € 2,62 per kg ligt, is de gewichtscorrectie niet € 2,00/kg, maar € 2,10 per kg afwijkend van 25 kg, binnen de bandbreedte van 22 tot 29 kg.

6. Discussie

Deze kostprijsindicatie is gebaseerd op cijfers van een eerdere kostprijsberekening en waar nodig aangepast aan nieuwere cijfers. Om het gevaar te voorkomen dat de kostprijsindicatie een aantal jaren achtereen berekend wordt, zonder te toetsen aan werkelijke kostenberekeningen van individuele bedrijven, is het noodzakelijk dat er voor 2006 weer een echte kostprijsberekening gemaakt wordt.

- . -